

Reguleringsbestemmelser

for

Statsregulering for utbygging av Eikesdal/Grytten kraftanlegg m. v.

(FASTSATT VED KONGELIG RESOLUSJON AV 31. JULI 1970.)

Ved kongelig resolusjon 31. juli 1970 er bestemt:

- «1. I medhold av vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917 fastsettes reguleringsbestemmelser for statsregulering i forbindelse med utbygging av Grytten kraftanlegg m. v., i samsvar med Industridepartementets tilråding av 31. juli 1970.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement for reguleringene og overføringene i samsvar med det i ovennevnte tilråding inntatte utkast som gjeldende inntil videre.»

Reguleringsbestemmelser

for statsregulering for Grytten kraftverk.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 31. juli 1970.)

1.

Reguleringsbestemmelsene gjelder i ubegrenset tid, men kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

2.

For den økning av vasskraften som innvinnes ved reguleringene og overføringene erlegges følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 1 pr. nat.-hk.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 4 pr. nat.-hk.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økningen av vasskraften beregnes på grunnlag av den økning av lågvassføringen, som reguleringene og overføringene antas å ville medføre utover den vassføring, som har kunnet påregnes år om annet i 350 dager av året. Ved beregningen av denne økning forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringene og overføringene innvunne økning av vasskraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringene og overføringene innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiftene har samme pant sikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vassforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 14, skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

4.

Anleggenes eier er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden helt eller delvis å dekke utgiftene ved å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anleggene og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege, et for øyemedet tjenlig sykehus eller

sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Det kan også pålegges anleggenes eier etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommuners alminnelige forebyggende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan anleggenes eier etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

5.

Anleggenes eier er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene og disses familier sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

6.

Anleggenes eier er forpliktet til ved arbeidets påbegynnelse å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anlegget eller, hvis departementet måtte anse det mere hensiktsmessig og ikke vesentlig dyrere, å delta i oppføring eller utbedring av permanent forsamlingslokale, f. eks. samfunnshus.

Anleggenes eier skal stille inntil kr. 50 000 til rådighet til almindennende virksomhet blant arbeiderne og til geistlig betjening etter vedkommende departements nærmere bestemmelse.

7.

Før reguleringene og overføringene tas i bruk, plikter anleggenes eier å innbetale til Nettet kommune kr. 7 000 000 som avsettes til et næringsfond for kommunen. Fondet anvendes etter nærmere bestemmelse av kommunestyret til fremme av næringslivet i kommunen. Fondet skal dog fortrinnsvis anvendes til beste for de berørte distrikter innen kommunen.

Vedtekter for næringsfondet skal være undergitt Industridepartementets godkjenning.

8.

Anleggenes eier er forpliktet til å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse, ved skjønn på anleggenes eiers bekostning. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren anlegger, skal kunne benyttes av almenheten med mindre departementet treffer annen bestemmelse.

De stedlige myndigheter skal tas med på råd ved valg av trasé for de forskjellige anleggsveger.

Anleggenes eier skal innbetale til Nesset kommune eller Møre og Romsdal fylke 1,5 mill. kroner, som skal brukes til å sette forbindelsesveien mellom Finnset og Aursjøen i forsvarlig stand. Vilkåret for innbetalingen er at kommunen eller fylket gir erklæring om at de overtar det fremtidige vedlikehold.

Anleggenes eier skal videre etter departementets nærmere bestemmelse innbetale 2 mill. kroner, som skal anvendes til fullføring av veien langs Aursjøens østside. Vilkåret for innbetalingen er at de berørte kommuner eller fylker inngår avtale om veianlegg og vedlikehold.

9.

a) Anleggenes eier plikter etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement:

1. Å bygge og drive stamfiskanlegg for laks og sjøaure eller å delta med andelsinnskudd i et større fellesanlegg for distriktet.
2. Å bekoste eller foreta utsetting av yngel og/eller settefisk av laks, sjøaure og innlandsaure.
3. Å bekoste fiskeribiologiske og viltbiologiske undersøkelser innen reguleringsområdet.
4. Å anordne sperregittere foran tunneler, tappeluker eller avløp fra kraftstasjon hvis kostnaden med tiltaket står i et rimelig forhold til det som oppnås.
5. Å dekke utgiftene til forsterket jakt- og fiskeoppsyn i anleggsperioden.

b) Anleggenes eier plikter å påse at hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, tar nødvendige hensyn for å forebygge fare for forurensning av vassdragene. Spyling av tunneler skal så vidt mulig foretas når vassføringen er stor.

c) Dersom det som følge av kraftverksutbyggingen skulle oppstå uforutsette ting vedrørende fisket som ikke dekkes av de opp-

stilte vilkår, kan anleggenes eier tilpliktes å bekoste ytterligere tiltak som departementet finner nødvendig for å bøte på skadene, såfremt omkostningene med tiltakene står i et rimelig forhold til hva som derved kan vinnes.

10.

Anleggenes eier plikter etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement å utføre og vedlikeholde grunn dammer (terskler) i de elvestrekninger som berøres av utbyggingene særlig av hensyn til fiske, utseende og ferdsel, grunnvassstand og vassforsyning, samt foreta mindre strandjusteringer og opprensning i elvefaret med bygging av ledemurer (deflektorer).

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og gjennomføres så snart som mulig deretter. Utførelsen undergis offentlig tilsyn. De med planlegging og tilsyn forbundne utgifter utredes av kraftverket.

11.

Anleggenes eier plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende regulerings- og overføringsanleggene, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse, så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

12.

Vasslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

13.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interese finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Reguleringsgrensene betegnes ved faste og tydelige vasstandsmerker, som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som opptas i anledning av anleggene, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

14.

Anleggenes eier er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 2).

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften.

Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

15.

Ved reguleringsanleggene skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at anleggenes eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Anleggenes eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anlegget som skjer i krigsøyemed.

16.

Det påhviler regulerings- og overføringsanleggenes eier i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelse av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Anleggenes eier skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Anleggenes eier plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plassering av stein- og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Anleggenes eier plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for gjennomføring av pålegg som blir gitt i samband med bestemmelser i denne post. Han plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelse av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende ingeniør eller arbeidsleder fornøden meddelelse.

Midlertidige hjelpeanlegg bør så vidt mulig planlegges slik at de senere kan bli til varig nytte for almenheten.

17.

Til skjønn i anledning av reguleringene og overføringene skal skjønnsmenn oppnevnes av Kongen.

18.

Anleggenes eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de fastsatte bestemmelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av anleggenes eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

19.

Reguleringsbestemmelsene skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdragene for hvilke reguleringene og overføringene kan medføre forpliktelser.

20.

Anleggene eier plikter å utføre sperredam i

tilløpet til Mardalstjern med en slik lukeanordning at Mardalsfossen kan gis tilbake sin naturlige vannføring etter nærmere vedtak av Stortinget.

I de første 10 år etter at anleggene er tatt i bruk, plikter også eieren å holde en vannføring i Østre Mardalsfoss på 3 m³/sek. i juli måned.

21.

Anleggenes eier plikter etter nærmere bestemmelse av skjønnen å yte støtte til ny vannforsyning og vanningsanlegg i Eresfjord og Eikesdal til avverging av tørkeskader som følge av reguleringen.

Manøvreringsreglement

for statsregulering for Grytten kraftverk.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 31. juli 1970.)

1.

A. Reguleringsmagasiner.

	Nat.vst.	Reg.grenser		Reg.høyde m
		Øvre	Nedre	
Store Sandgrovvatn	1 083,6	1 090,6	1 067,6	23,0
Nedre Mardalsvatn	839,1	842,1	837,1	5,0
Grøttavatn	972,9	979,9	924,9	55,0
Mongevatn	910,9	922,9	890,9	32,0

I flomdempningsøyemed kan Fossafjellvatn (kote 989,8) senkes 7 m, Rangåhøvatn (kote 1126,5) senkes 3 m og demmes 1 m og et vatn på kote 1128 i Vengedalen senkes 5 m.

Høyden for reguleringsmagasinene refererer seg til Vassdragsvesenets lengenivellement nr. 478 og 484.

Samtlige reguleringsdammer utføres med faste overløp, og vasstanden i de enkelte vatn kan derfor stige noe over øvre reguleringsgrense under flom. Reguleringsgrensene skal angis ved faste og tydelige vasstandsmerker.

B. Overføringer.

a. Avløpet fra følgende vassdrag overføres til Grøttavatn:

1. Østre Mardøla ved Fossafjellvatn (67,5 km² inkl. overføring fra Bruå, jfr. pkt. c).
2. Vestre Mardøla ved Nedre Mardalsvatn (41,6 km² — herav overføres avløpet fra 24,2 km² via Mardal pumpestasjon).
3. Rangå ved Rangåhøvatn (4,4 km²).
4. Mongebekken ved kote ca. 980 (10,8 km²).

b. Avløpet fra følgende vassdrag overføres til Grytten kraftverks driftstunnel:

1. Mongebekken (ndf kote ca. 980) ved Mongevatn (10,3 km²).

2. Bielv til Glutra ved vatn kote 1128 (1,3 km²).

c. Avløpet fra Bruå ved kote ca. 1103 (25,2 km²) overføres til Østre Mardøla og videre til Grøttavatn.

2.

Det skal ved manøvreringen has for øye at flommen i vassdragene nedenfor magasinene så vidt mulig ikke økes.

I de første 10 år etter at anlegget er tatt i bruk skal det holdes en vannføring på 3 m³/sek. i Østre Mardalsfoss i juli måned.

For øvrig kan vassslippingen foregå etter behovet i statens kraftverk.

3.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som tilsettes av Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet.

4.

Det skal påses at flomløpene ikke hindres av is eller lignende, og at dammer og luker til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vasstander, og eventuelt observeres og noteres nedbørmengder, temperatur m. v.